

UABDIVULGA
REVISTA DE DIVULGACIÓ CIENTÍFICA

ACTIVITATS

TESIS

GRUPS DE RECERCA

ENTREVISTES

AVENÇOS

A FONS

ART I HISTÒRIA

AVENÇOS

El KPD a la Guerra Civil Espanyola i la qüestió del Front Popular: algunes reflexions

Les tensions entre el Partit Comunista Alemany i el Partit Socialdemòcrata els van incapacitar per a una acció unificada contra l'amenaça feixista que hagués pogut impedir l'accés de Hitler al poder. Els comunistes alemanys van veure la Guerra Civil Espanyola com una oportunitat per a enfrontar i derrotar el feixisme i per recompondre la unitat de les forces del moviment obrer.

[+]

AVENÇOS

Transformació del paisatge al voltant de l'Estany de Banyoles al Neolític

L'anàlisi del registre pol·línic de l'Estany de Banyoles i la seva contextualització amb altres dades arqueobotàniques procedents del jaciment neolític de La Draga ha permès caracteritzar les condicions ambientals en què es van desenvolupar les comunitats neolítiques, així com reconstruir que les pràctiques econòmiques d'aquestes comunitats van tenir sobre la cobertura vegetal.

[+]

TESIS

Estudi dels caps claus del jaciment de Chavín d'Huántar

L'arqueologia comunament s'ha acontentat amb l'estudi estètic/iconogràfic de les formes de representació en la prehistòria. A través de l'estudi dels caps claus del jaciment arqueològic de Chavín d'Huántar, aquesta tesi ofereix les principals formulacions teòriques i metodològiques per a la inclusió de la representacions com a formes singulars de materialitat social.

[+]

TESIS

Orígens i desenvolupament del feixisme xinès

Quan es parla de feixisme xinès es fa referència a les Camises Blaves o Societat de la Pràctica Rigorosa dels Tres Principis del Poble. Però hi va haver una altra organització, menys coneguda, el Moviment de la Nova Vida, una plataforma feixista de masses basada en la captació, enquadrament i control de la població bàsicament a través de polítiques socials.

[+]

04/2015 - Derecha de Cataluña: monàrquics alfonsins contra la Segona República i la Catalunya autònoma (1931-1936)

Derecha de Cataluña fou el partit que representà els monàrquics alfonsins catalans durant la Segona República espanyola. Malgrat la manca de presència social, la disponibilitat de recursos econòmics i la voluntat d'enderrocar el règim els donà un protagonisme que no es pot negligir. Van contribuir amb recursos humans i econòmics a la insurrecció militar del 18 de juliol i van omplir de contingut ideològic la política real que s'exercí durant la primera dècada del franquisme, donant suport, entre altres, a totes les iniciatives encaminades a suspendre l'Estatut d'autonomia i les lleis que en derivaven.

Referències

"*Derecha de Cataluña: monárquicos alfonsinos contra la Segunda República y la Cataluña autónoma (1931-1936)*", tesi doctoral de Josep Arqué Carré, dirigida pel doctor Francesc Vilanova Vila-Abadal i llegida al Departament d'Història Moderna i Contemporània.

Derecha de Cataluña fou el partit que representà els monàrquics alfonsins catalans durant la Segona República espanyola. Tanmateix, la manca de presència social féu que es conegués poc les activitats que dugué a terme aquesta formació entre 1931 i 1936, si bé la disponibilitat de recursos econòmics i la voluntat d'enderrocar el règim els donà un protagonisme que no es pot negligir. Les accions públiques foren ben conegudes, però la manca de representació política no els permeté de frenar el desenvolupament dels esdeveniments. La seva veu la feren sentir a les Corts a través de la seva matriu Renovación Española, així com per mitjà de la premsa addicta com el *Diario de Barcelona*, conferències, mitjans, etc. No foren capaços d'establir aliances permanents amb els altres partits d'extrema dreta com la Comunió Tradicionalista, la Falange, les JONS., etc.

En proclamar-se la República, els monàrquics d'arreu de l'Estat crearen a Madrid el centre cultural d'Acción Española, amb una revista amb el mateix nom, per difondre la seva ideologia. Pocs mesos després es creava a Barcelona Peña Blanca amb el mateix objectiu. Ambdues entitats foren el nucli dels partits Renovación Española i Derecha de Cataluña.

Després de l'intent frustrat de reconduir cap a l'espai monàrquic el partit Acció Nacional (més tard Acció Popular), Antonio Goicoechea i gent que li era fidel es decidiren, a principis de 1933, a fundar Renovación Española i, gairebé simultàniament, la seva filial catalana, Derecha de Cataluña, definint-se com a monàrquics, catòlics, antidemòcrates, antiparlamentaris, centralistes i corporativistes, amb l'objectiu bàsic de restaurar la monarquia pels mitjans que fossin.

Allunyats del suport social però amb mitjans econòmics, optaren per la via conspirativa, ja que comptaven amb un segment petit de les classes mitjanes-altes, amb l'adhesió d'un sector important de l'Exèrcit i de la clerecia més reaccionària. Cal dir que, malgrat perdre en totes les conteses electorals, Derecha de Cataluña esdevingué un veritable poder fàctic.

Comptaven amb personalitats com: José de Olano y Loyzaga, comte de Figols; Darío Rumeu y Freixa, baró de Viver; José Maria Milá y Camps, comte de Montseny; Alfonso Sala, comte de Egara; Fernando Álvarez de la Campa, etc., tots ells amb càrrecs durant la Dictadura però per donar una imatge de modernitat, cediren el protagonisme a joves com: Santiago Torent Buxó, José Bertrán Güell, Aurelio Joaniquet, Jorge Girona, Enrique García-Ramal, Santiago Nadal, etc.

A finals de 1934, els principals dirigents de Derecha de Cataluña signaren el Manifest pel qual es constituïa el Bloque Nacional de Derechas de José Calvo Sotelo, al que s'adheriren, junt amb Renovación Española. Un 19 per cent dels signataris del Manifest eren catalans.

Marcadament espanyolistes, van inclinar-se pel cop d'estat, sufragant les despeses de l'UME (Unión Militar Española) a Catalunya i contribuint a la insurrecció militar del 18 de juliol, amb cabals i persones. El 19 d'abril de 1937 s'adheriren al decret d'unificació de la Falange Española Tradicionalista y de las JONS del general Franco.

Representats a les Corts per Renovación Española, recolzaren totes les iniciatives encaminades a suspendre l'Estatut d'autonomia i les lleis que en derivaven: la Generalitat, la llei de Contractes de Conreu, el Patronat de la Universitat Autònoma i les institucions culturals pròpiament catalanes com l'Institut d'Estudis Catalans.

Els membres de Derecha de Cataluña lluitaren al costat dels militars insurrectes. Al final de la tesi s'exposa la llista de les persones que hi deixaren la vida, dels que retornaren i dels que ocuparen càrrecs amb el franquisme, així com els que optaren per fer-hi una "oposició controlada", consentida pel Dictador, participant al Consell Privat del Comte de Barcelona.

Bàsicament, Acció Española i Renovación Española-Derecha de Cataluña, a part de l'estètica feixista, ompliren de contingut ideològic la política real que s'exercí durant la primera dècada del franquisme, tenint en compte que s'apartaven poc dels principis falangistes que aplicà el General.

La classe social que representava Derecha de Cataluña, on també cal enquadrar els sectors més conservadors i menys liberals de la Lliga, esdevingueren els dirigents del nou règim a Catalunya, llevat de les organitzacions sindicals que foren controlades per falangistes.

Imatge superior esquerra: Francesc Macià proclama la República Catalana el 1931.

Josep Arqué Carré
Departament d'Història Moderna i Contemporània
josep.arque@telefonica.net

Si tens propostes: premsa.ciencia@uab.es

E-mail per rebre el nostre butlletí

Enviar

2015 **Universitat Autònoma de Barcelona**

DL B.11870-2012 ISSN 2014-6388